

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Управління міжнародним бізнесом»
Спеціальність 073 Менеджмент
Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин
Протокол № 6 від 22 січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Стратегічне управління в міжнародному бізнесі
Викладач (-і)	Д. е. н., професор кафедри міжнародних економічних відносин В. І. Гринчуцький
Контактний телефон викладача	+38 0342 75-20-27
E-mail викладача	valerii.hrynchutskyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	<p>Очні консультації: щочетверга 15:00-16:30 в ауд. 104 (корпус університету за адресою: вул. Чорновола, 1)</p> <p>Онлайн консультації: щочетверга 16:00-17:00 за посиланням: https://us05web.zoom.us/j/81913774944?pwd=bmdLN2lQVVkwM05sVmpKK0psVFBNZz09 Meeting ID: 819 1377 4944 Passcode: zt2DZJ</p> <p>Для консультування також використовується електронна пошта професора Гринчуцького В.І., що вказана в цьому силабусі.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є знаннями із стратегічного менеджменту та здобуття практичних навичок в ухваленні стратегічних рішень в міжнародному бізнес	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є теоретична підготовка здобувачів вищої освіти та формування у них практичних навичок з розроблення, впровадження та виконання стратегії в суб'єктах міжнародного бізнесу з таких питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність стратегічного менеджменту та особливостей його застосування в міжнародному бізнесі; - методологія стратегічної діагностики середовища суб'єктів міжнародного бізнесу; - процес розроблення стратегії в суб'єктах міжнародного бізнесу; - організаційна підготовка та ресурсне забезпечення реалізації міжнародних стратегій <p><u>Основними цілями</u> вивчення навчальної дисципліни є: теоретична підготовка здобувачів вищої освіти та формування у них практичних навичок з розроблення, впровадження та виконання стратегії в суб'єктах міжнародного бізнесу з таких питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність стратегічного менеджменту та особливостей його застосування в міжнародному бізнесі; - методологія стратегічної діагностики середовища суб'єктів міжнародного бізнесу; - процес розроблення стратегії в суб'єктах міжнародного бізнесу; - організаційна підготовка та ресурсне забезпечення реалізації міжнародних стратегій 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Загальні компетентності:

- ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.
- ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК11. Здатність працювати в команді.
- ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетентності:

- СК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.
- СК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.
- СК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.
- СК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.
- СК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.
- СК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.
- СК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків
- СК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.
- СК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Програмні результати навчання:

- РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.
- РН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.
- РН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.
- РН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.
- РН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- РН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.
- РН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.
- РН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

PH14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

PH17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

PH18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

PH19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

PH21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

PH23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	30 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30 год.
самостійна робота	120 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	073 Менеджмент	3	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Роль і призначення стратегії в міжнародному бізнесі	2	2	8
Тема 2. Роль і призначення стратегії в міжнародному бізнесі. Стратегічні можливості суб'єктів у міжнародному бізнесі	2	2	8
Тема 3. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища міжнародного бізнесу	2	2	8
Тема 4. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій у міжнародному бізнесі	2	2	8
Тема 5. Розроблення стратегій суб'єктами міжнародного бізнесу	2	2	8
Тема 6. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства	2	2	8
Тема 7. Напрямки та методи стратегічного розвитку суб'єктів	2	2	8
Тема 8. Стратегічне планування у міжнародному бізнесі	2	2	8

Тема 9. Стратегічний потенціал міжнародного бізнесу та формування його конкурентних переваг	2	2	8
Тема 10. Види стратегічного управління міжнародного бізнесу	2	2	8
Тема 11. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією у міжнародному бізнесі	2	2	8
Тема 12. Генерування стратегій у міжнародному бізнесі та умови їх реалізації	2	2	8
Тема 13. Особливості застосування стратегій в міжнародному бізнесі	2	2	8
Тема 14. Корпоративний форсайт в менеджменті міжнародного бізнесу	2	2	8
Тема 15. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень міжнародного бізнесу	2	2	8
ЗАГАЛОМ:	30	30	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Система оцінювання знань здобувачів/здобувачок вищої освіти із навчальної дисципліни включає поточний і семестровий контроль знань.</p> <p>Поточний контроль передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування на практичних (семінарських) заняттях; - контрольні і самостійні роботи; - тематичне тестування. <p>За рішенням кафедри здобувачам/здобувачкам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками/учасницями олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали.</p> <p>Максимальна кількість балів за поточний контроль протягом навчального семестру – 50.</p> <p>Протягом вивчення дисципліни студенти зобов'язані:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій; - приймати активну участь в роботі на практичних (семінарських) заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати самостійні завдання, готувати доповіді та презентації. <p>Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p>
--	---

	<p>- «відмінно» – здобувач/здобувачка освіти міцно засвоїв/засвоїла теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>- «добре» – здобувач/здобувачка освіти добре засвоїв/засвоїла теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>- «задовільно» – здобувач/здобувачка освіти в основному опанував/опанувала теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>- «незадовільно» – здобувач/здобувачка освіти не опанував/ не опанувала навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Протягом вивчення дисципліни «Економіка підприємства» студенти/студентки виконують декілька видів письмових робіт (індивідуальне завдання, реферат, вирішення ситуаційних завдань, формування ділових документів, розв'язання задач, письмові відробітки пропущених занять тощо). Кожна письмова робота оцінюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> - індивідуальне завдання, реферат та вирішення ситуаційних завдань – по 4 бали за кожен роботу; - формування ділових документів – 5 балів; - розв'язання задач, письмові роботи з пропущених занять – 2 бали. <p>Всі письмові роботи студентів стаціонарної форми навчання виконуються до наступного практичного заняття. Заочна форма навчання – за 10 днів до початку сесії). Студенти на індивідуальному графіку навчання – за 10 днів після отримання завдання, але не пізніше 10 днів до початку сесії. Роботи виконуються у довільній формі (від руки, надруковані та електронний варіант) і подаються на кафедру або надсилаються викладачу на електронну адресу</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Оцінювання відповідей студентів і студенток на семінарських заняттях відбувається за 50-бальною шкалою, де:</p> <ul style="list-style-type: none"> 41-50 балів – відмінно, 25-40 балів – добре,

	11-24 бали – задовільно, 1-10 балів – незадовільно.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студенти та студентки допускаються до проходження підсумкового контролю за умови отримання протягом навчального семестру не менше 25 балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача у визначений кафедрою строк виконання здобувачем/здобувачкою вищої освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення поточних оцінок.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – екзамен. Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену проводиться у формі виконання письмових, усних, письмово-усних та / або тестових екзаменаційних завдань. На екзамен виносяться питання, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, типові і комплексні задачі, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання та застосувати їх для вирішення практичних завдань. Перед екзаменом у терміни, визначені розкладом, обов'язково проводяться консультації. Перелік екзаменаційних питань чи завдань, що відповідають робочій навчальній програмі дисципліни, та критерії їх оцінювання за пропозицією викладачки визначаються (затверджуються) кафедрою, включаються до робочої навчальної програми дисципліни і доводяться до здобувачів і здобувачок під час консультації. Результати екзамену оцінюються у балах (максимальна кількість – 50) і включаються у підсумкову оцінку з навчальної дисципліни. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується як сума оцінок за навчання протягом семестру та екзаменаційної оцінки (максимальна кількість – 100 балів).
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Письмові роботи: У разі виконання завдання здобувачем/здобувачкою освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачкою, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).</p> <p>Академічна доброчесність: Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів/здобувачок вищої освіти та викладачів/викладачок університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p> <p>Відвідування занять: Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем/здобувачкою освіти занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від</p>	

[06.04.2021 р.](#)

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» \(введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.\)](#).

8. Рекомендована література

1. Артеменко Л.П., Пічугіна М.А., Артеменко О.Т. Бенчмаркінг конкурентоспроможності фармпідприємств на європейському ринку. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. - №16. – 2019. – С. 152-161. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/viewFile/181840/181718>
2. Білявський В.М., Шуліковська К.В. Основні аспекти формування ефективної кадрової політики сучасних підприємств. *Підприємництво та інновації*. 2022. Вип. 25. С. 33–40.
3. Данько Т. В. Еволюція наукових засад міжнародного бізнесу. *Проблеми економіки*. 2019. No.3 (41). С. 109–115.
4. Данько Т.В. Еволюція наукових засад міжнародного бізнесу. *Проблеми економіки*. 2019. No 3(41). С. 109–115
5. Данько Т.В., Ширяєва Н. В. Корпоративний форсайт в менеджменті міжнародного бізнесу. *Підприємництво та інновації*, 2020. Вип. 15. С. 42-48.
6. Довгань Л.Є., Каракай Ю.В., Артеменко Л.П. Стратегічне управління: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 440 с.
7. Квактун, О. О., Вертелецька, О. М., & Малишев, І. Особливості застосування стратегій в міжнародному бізнесі. *Економічний простір*, 2018. №136. С. 17-25. URL: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/279>
8. Нагорнова О., Ожема С. Форсайт-дослідження в системі стратегічного планування зовнішньоекономічної діяльності господарської системи. *Сталий розвиток економіки*. 2013. No4. С. 287–289.
9. Питель Н. Я. Особливості стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства в умовах глобалізації. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2015. Випуск 87 (2). С. 120-128
10. Піддубна Л. І., Іванієнко К. В. Міжнародний менеджмент [Електронний ресурс] : конспект лекцій. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 178 с.
11. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів. Київ: Наш формат, 2020. 416 с.
12. Сазонець О. М. Управління міжнародним бізнесом. Навчальний посібник. Рівне, 2019. 338 с.
13. Тимошенко Н. Л. Ділові культури в міжнародному бізнесі: навч. посіб. для студентів ВНЗ Київ: НТУУ «КПІ», 2011. 120 с.
14. Чарльз В. Л. Міжнародний бізнес: конкуренція на глобальному ринку/Пер. з англ. А. Олійник, Р. Ткачук. К.: «Основи», 2001. 856 с.
15. Шамборовський Г. О. Концептуальні основи міжнародного стратегічного менеджменту. *Ефективна економіка*. 2021. №10.
16. Юхименко П. І., Гацька Л. П., Півторак М. В. та ін. Міжнародний менеджмент. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 488 с.
17. Янковець Т. М., Лазарева М. О. Сучасні концепції менеджменту: закордонний досвід. *Інформаційно-аналітичне забезпечення ефективності діяльності підприємств у контексті економічної безпеки в умовах інтеграції з ЄС*: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. 27 травня 2016 р. Київ: КНУТД, 2016. С. 205-207. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/4857/1/20160527IAZ_P205-207.pdf
18. Ansoff I. (1979) *Strategic Management*, London: Macmillan.
19. Ansoff I. *Implanting strategic management*. New Jersey: Englewood Cliffs, 1984. 510 p.

20. Ansoff I., Declerck R.P., Hayes R.L. (1976) From Strategic Planning to Strategic Management. London, New York: Wiley
21. Bartlett C., Ghoshal S. Managing across borders: the transnational solution, Boston: Harvard Business School Press, 1989. 274 p.
22. Bereznoy A. Corporate foresight in multinational business strategies. *Foresight and STI Governance*. 2017. Vol. 11. No 1. P. 9–22.
23. Biliavska, Yu., Mykytenko, N., Romat, Ye., & Biliavskiy, V. (2023). Category management: Industry vs trade. *Scientific Horizons*, 26 (1), 129–150.
24. Bodwell W., Chermack T. (2010) Organisational Ambidexterity: Integrating Deliberate and Emergent Strategy with Scenario Planning. *Technological Forecasting & Social Change*, vol. 77, no 1, pp. 193–202
25. Car Sales Saw Unforeseen Growth in FY2021 Thanks to Hyundai, Changan, Kia and Toyota. ProPakistani. URL: https://propakistani.pk/2021/09/15/car-sales-saw-unforeseen-growth-in-fy2021-thanks-to-hyundai-changan-kia-andtoyota/?_cf_chl_jschl_tk__=pmd_shG8sk2oPA0wDWoWNPr27EteIu3yI0yS2FZku5ciV0c-1634299373-0-gqNtZGzNAnujcnBszQeR
26. Hitt M. Strategic Management: Competitiveness and Globalization: Concepts and Cases / Michael A. Hitt, R. Duane Ireland, Robert E. Hoskisson ; 12th ed. – Cengage Learning, 2017. – 480 p.
27. International Business Strategy. B2U. URL: <https://www.business-to-you.com/international-business-strategy/>.
28. International Strategy Meaning, Importance, Types, Steps & Example, MBA Skool Team, URL: <https://www.mbaskool.com/business-concepts/marketing-and-strategy-terms/7476-international-strategy.html>.
29. Nash D. (2013) Case Studies: Identifying Foresight Methods and Practices in American Corporate Planning, Prescott Valey, AZ: Northcentral University.
30. Nicholls N. (2013) Future of Business. Available at: <http://www.nicknicholls.com/no-business-is-too-big-to-fail-or-too-small-to-succeed/future-of-business/>, accessed 19.07.2016.
31. Rohrbeck R., Battistella C., Huizingh E. (2015) Corporate Foresight: An Emerging Field with a Rich Tradition. *Technological Forecasting & Social Change*, vol. 101, no 1, pp. 1–9
32. Ruff F. (2006) Corporate Foresight: Integrating the Future of Business Environment into Innovation and Strategy. *International Journal of Technology Management*, vol. 34, no 3–4, pp. 278–295.
33. Tendulkar S. (2016) The Best Way to Predict the Future is to Create It: BMW Group Redefines Automotive Excellence at Auto Expo 2016. BusinessWire India, 03.02.2016. Available at: <http://businesswireindia.com/news/news-details/the-best-way-predict-future-is-create-it-bmw-group-redefines-automotive-excellence-at-auto-expo-2016/47157>, accessed 20.07.2016.
34. Wright R.W. Trends in international business research. *Journal of International Business Studies*. 1970. Vol. 1. No1. P. 109–123.